

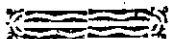
A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BETSBÖL Szombaton 28. Februáriusban 1789.

B É T S.

Ugyogy a' Hadi-Kantzellárius Feldmarsal Gróf *Hadik* Ur ö Excellentziája a' Nagy Tábornak fő Vezére, az ollyon igaz, mint kétszer kettő 4; melyről, nagyobb bizonyágnak okáért a' F. Udvari Tudósítást-is ide iktatjuk; mely szóról szóra ez:

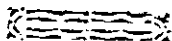
„Mint hogy Feldmarsal Gróf *Lasci*, a' maga egétségtelensége miatt a' maga ithan maradását ö Felségétől ki-kérte, tehát ö Felsége a' Nagy Tábornak Vezérségét Udvari Hadi Préses és Feldmarsal Gróf *Hadiknak* által-adni méltoztatott. “ Ezen kis Tudósításból elégé meg-tzáfalódnak azok a' Német Levelek; mellyek a' F. M. *Lasci* Tábori-készületeit már mind a' Nagy Táborhoz, mind Tseh-országba

el-inditották; az a' jó, nem sokba kerül ezeknek megint mindent vízfza-költeztetni. — Feldmarsal *Hadi* az induláshoz készül.

A F. Udvari Hadi - Tanútshoz jött Tudósítás.

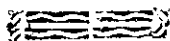
 Feldmarsal Lájdinánt Hertzeg *Hohenlohé*, ki *Fábris* Urnak halála után az Erdélyi Nagy Hertzegsbéli Sergeknek fő Vezérévé tétetett és Szebenben múlatoz, a' Veres-toronyi Pafzszus körül lévő Májor *Sertz* Urtól ezen hónapnak 8-dikán azt a' Tudósítást vette, hogy a' *Kornéti* Pafzszus felől *Pripora*-felé szágodázó, Májor *Klái*n alatt lévő, Oláh Szabad-seregébéli vigyázók 200 lovas Törököket látnak volna; kik azon környéket visgálták, és annakutánna kevés idő múlva 2000-ből álló gyalog és lovas Serge jelenék-meg itten az ellenségnek, kik egészzen *Pripora*, *Thiteft* és *Bojtsordig* elé-nyomultanak: egy más Serge pedig az ellenségnek *Kalimaniestnél* gyült-öszve, hogy *Gurá-Lotrulujhoz* nyomuljon. — Minekelötte *F. M. L. Hertz. Hohenlohé* Szebenből a' Pafzszushoz ért volna, már a' 2000-ből álló Törökség 9-dikben, dél-előtti 10 órára az ölt vizének bal-partyán fekvő *Kinény* nevü Helységhez érkezett vala, a' másik Serge pedig az ellenségnek a' jobb-felől való parton egész *Gurá-Lotrulujig* nyomult vala elé. — De minthogy a' mi Sergeinket ezek a' leg-jobb készületben találák, és az első ellenséges Sereg a' mi *Kinénynél* lévő Sántzainkból leg-előbb is kemény ágyu-tüzzel köszönteték, tehát az ellenség 21-et magok közzül el-vezítvén, vízfza-tére. A' *Gurá-Lotrulujnál* meg-jelent Serge-is az ellenségnek tsak nem ilyen formálog tére-vízfza, mely

az Oláh Szabad-seregnek Tisztje *Difzna*, az *Orosz* Seregének egy osztálya és a' Stab Gyalog-seregbeliektől viztza-veretének, és meszke kergettetének A' szoross úton való izaladásban fok Törökök húllának az Oltha, és a' Parasztoznak Tudóstitáfok fzerint magokkal fok hóttakat és sebeseket vittenek-el. — Nékünk itten soholt semmi kárunk nem esett. — A' 10-dikben izagodozni ki-küldött vigyázóink tsak a' nyomát sem látták soholt-is az ellenségnek. (**)

Egy nyomtatásban ki adott Bétsi héti Német Levélben szóról szóra ezeket olvashatni :

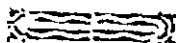
„Már most senki sem tudakozza tovább: hadé? vagy békelség? — már meg-győzöttünk arról, hogy minden eddig tett békelségről való Tudóstitáfaink tsak a' azt ohajtó Nemzeteknek forró kívánságaikból szármoztanak. — A' menydörgéssel és ón-elsővel fenyegetődöz sellegek megint minden-felől jönnek öfzve — még ugyan a' menykövek nem húllanak; de már ezeknek jövetelét jelentő Postái a' Szél-vezek meg-indúltanak. Minden-felé rettenetes a' készület: a' *Bánátban*, *Syrmiában*, *Horváth-országban*, *Toth-országban*, *Erdelyben*, *Moldovában* mindenütt ki-mozdúltanak a' hadi-sergek a' magok nyugvó szállásaikból, és mozgásban vagynak. Ezek már elkezdették a' magok táborozó állásfokot el-foglalni. — Sok helyeken Magyar-országban *hajós* és *vadász* katonákat fzedő Verbunkok állottanak-fel. — Némely Regimentek fel-felé jönnek 's magok sem tudják hová — a' további parantsolattól várnak — kétttség-kivül oda, a' hová az egyéb Táborig-készü-

letek vitetnek. — A' Rékluta-fzedés az idén sokkal nagyobb, mind vala tavaly; mert ezen Levélben ki-hirdetett *Plánium*-szerint *Tsch-ország* 20-ezer — *Morva* 15-ezer — *Auszria* 45-ezer — *Gallitzia* és *Bukovina* 24-ezer — *Belgium* 18-ezer — *Lambárdia* 10 ezer — — — — —

Réklutát fogna adni; hogy a' Magyar-orzági 3 Tábor 260-ezerből álljon, *Tsch* országba, *Gallitziába* és *Sléfiába* edgy 120-ezerből álló vityázó Tábor állittathassék, és így az egész *Tsch* szári Tábornak száma 380-ezer fegyveresekre fog menni, mely Táborral *Auszria* még a' sikra soha ki-nem állott; azért lehet gondolni, hogy az idén nagy dolgoknak kelletik véghez menni. — A' jelen való készületek és környülállások azt mutatják, hogy *Auszria* minden erejét meg-akarja vetni, hogy a' véres tsatáknak az idén véget vethessen. — Tsatázó eszközök nélkül nem szükölködünk; mert még annyi heverő ágyuink 's fegyvereink soha sem voltak, mint most. A' Magyar-orzági Tábornál és az itt lévő Várookban több van 3000 ágyuinknál, és tsak nem ennyi vagyon még *Tsch*-országban, *Sléfiában* *Gallitziában* és a' *Bétsi* fegyver-tárban. — A' Magyar-orzági Élés-tárokban mintegy 6 milliomnyi mérő búzánk vagyon — van hát emberünk, fegyverünk és kenyérünk — tsak egészségnk 's szerentsénk légyen.

Feldmarfal *Lascinak* Tábori lovai el-adatnak — Feldmarfal G. *Hadikról* azt olvassuk némely Német Levelekben, hogy tsak egyedül parantsalo és fenkitől nem függő hatalommal vette volna a' Nagy

Tábor' igazgatását kezéhez, valamint Feldmarfal
Laudon az Horváth-országit. — *Eszterházi Imre* Ur-
ról is hírelik, hogy csak alig ha a' Táborhoz nem
fogna menni.

*Orosz fő Vezér Kaminzkoy Urnak a' Tatár
Khánhoz küldött Levele:*

Félséges Khán!

Nem egy Orosz Vezér írja kegyelmednek ezen
Levelet (mert az, az ő Tsászárnéjának engedelme
nélkül nem veheti magának azt a' szabadságot,
hogy kegyelmeddel levelezésre erezkedhessék) ha-
nem írja egy édes Atyának szerentsétlenségén meg-
illetődött édes Atya.

En *Mursu-Afsám-Mamhet* és *Pjariktar Buluh
Gerail Temir* Agától úgy értettem, hogy midőn ők
a' nem régiben *Gangura* mellett esett tsatában fog-
ságba esének, (mivel a' Hertzégséged fiát *Mahmet
Csérail* oltalmazni kívánnyák vala) a' kegyelmed
fia itten el-esett légyen; melyre nézve az ő teste it-
ten a' hóból-is ki-keresztetett; Köntölsének-is né-
mely darabjai meg-találtattak, mellyekbe én a' fen-
nobb nevezett foglyok által ötöt fel-öltöztettem. E'
szerint, noha nem nagy rangjához illő Pompával,
küldem az ő testét mindazonáltal Hertzégségednek
a' *Gangurai* 2 Papok által, kiknek egész Familliá-
jokat, a' Hertzégségedtől vejendő tudósításig azért
tartom fogságban, hogy a' holt test annál bizonyo-
sobbán meg-adatassék.

Tsak egyedül a' Mindenható tetfzésének tulaj-
donítsa ezen történetet. Ő az, ki, valamint a' kü-
lönös embereknek, úgy a' Birodalmoknak-is szeren-

tsés, vagy fzerentsétlen forfokat egyedül határoz-
za. Mi, mint jöbbágyok, egyedül tsak könyörög-
hetünk néki a' békeféségnek helylyre állásáért és a'
hafanló történeteknek el távoztatásfokért. — Ha ezen
teft az itt lévő foglyoknak tévelygések miatt, mel-
lyet fzivemből kivának, nem a' Herzogséged fiának
tefte találna lenni, még-is én ezen tselekedetemet
meg-nem bánom; mert én az emberi fziv' törvén-
nyét tellycsitem akkor, midőn egy Töröknek a'
maga Vallása-fzerint való el-temettetésére alkalma-
tofságot szolgáltatok, mellyet ő itt el-nem érhetett
vólna. — *Gangura* 22. Dec. 1788. Az Ukrániai Tá-
bornak Vezére *Mikhailó Kaminszkoy*.

Feleletje a' Khánnak,

Nagy Tiszteltre méltó kegyelmes fő Vezér!

„Az én fiam *Mahmet Csérai Szúltán* a' kegyel-
med és az én Sergem között történt tsatában esett-
el. E' vólt az Ille'n' akaratja, és így van azoknak
történetjek, kik az ő Vallásokat és Fejedelmeket szol-
gálják. Kegyelmed a' fogjoknak nem akarván hinni,
az én fiamnak testét őrizet alatt a' *Gangurai* Papok
által küldötte-el énnékem, azon kérvén engemet,
hogy ha az én fiamnak tefte vólna-é vagy nem?
jelenteném. Ez az én fiam tsalhatatatlanúl, kinek
hozzám való küldésével meg-bizonyított fzivessége
Kegyelmednek rendkívül való érzékenységet okozott
én beennem. Imhól én ezen írásommal küldöm-vízf-
sza mind a' két Papot, és hozzám mutatott kegyel-
mességét a' leg-nagyobb érzékenységek között
könyvező fzivvel küfszönöm. s. t.

Egy 20-dik Májusban 1786. költ Felsőges Rendelés-szerint a' Papságban vagy Káplányságban helyezettett Szerzeteseknek szabad lévén jovaikat halálukkor *el-tesztálni*; ehhez képest most ő Felsőge Kegyelmesen rendelni méltóztatott: hogy azok a' Szerzetesek-is, a' kik a' Klástronokon kívül mint *Káplányok*, *Kooperátorok*, vagy *Vicáriusok* a' lelki-szolgálatban vagynak; Világi jovat szerezhetnek, és azokat végső akarattjuk által tettésék-szerint elrendelhetik. És valamint ebben más Papokkal hasonló *jussok* vagyon, ugy az ő *el-tesztálatlan* hátra hagyott jovaik 3 részekre fognak osztatni: ugy-mint az Egyház, a' Izegények, és a' Világi Atyafiak között, a' fennebb említett Rendelésnek sinór mértékeszerint. Költ a' K. Helytartó Tanácsban Budán Jan. 21-dikén 1789.

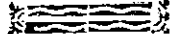
BCU Cluj / Central University Library Cluj

Külső-orzági Tudósítások.

Spanyol-ország minden igyekezetit a' maga belső állapotjának meg-jobbitására fordította, és IV-dik *Károly* az ujj Király az Eretnek-nyomozó Izzék foglyait mind szabad lábra állittatta.

Frantzia-országban a' Király, a' Nemefi rend, a' Polgárság minnyájon az ajtó előtt álló Ország-gyűlésére (*Dieta*) készülnek; mely a' szokás-szerint belső-zenebona nélkül igen bajosson mégyen végbe.

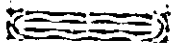
Anglia, mely ezelőtt nem sok idővel a' külső Hatalomságok' titkos Politikáját szövü yala, ugy tettik, mintha Konstantinápolyt, Lengyel és Svéd országokat 's ezeknek körülállásait mintegy fél-
valról

válról tekintve, a' maga belső állapotjával bajlódik. Hertzeg *Vallis*, a' nagyon keskeny határok közé szorított igazgatást, a' gyógyulás reménységén kívül lévő Király helyett, kezéhez vette, de ezen Printz és a' Parlamentumok között lévő egyenetlenség igen nagy, melynek mindég szomorú következményei lehetnek.

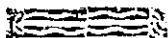
*Svéd-ország*nak mind belső mind külső állapotja függ a' moston tartandó Ország-gyűlésétől, valamint Frantzia-országának. — Azt írják a' Német Leveleken, hogy III-dik *Gustáv* semmi külső pártfogót nem találna magának. Anglia zavarodásban vagon, Hollandia magától nem mozdul — ez a' mások drótján rángattatik, mint a' tántzaló fa-ember; Pruszfiát sok-felől fenyegetik, a' Porta magával is jól tehetetlen; a' honnan Svéd-ország azoktól a' hatalmas pártfogóitól, kiknek fundamentomán olly nagyot épít vala, egyszeriben meg-fosztatott. Ezt csak gondollyák és ohajtják kétség-kivül az irók, hogy így legyen; de ki-tudja mi fő a' bé-fedett fazékban, míg ki-nem találják. — — Lengyel-ország és Pruszfia halgatni láttatnak; de koránt sem álúznak.

A' jelen való időben ollyon két szép Lengyel Ur múlatozik Bétsben, kiknek nézésére az ide-valók gyakran öfve-tsaportoznak, és a' ki 7-szer nézte körül ezeket 8-dikszor is talál mit nézni rajták. Ezek ő Felsége előtt is nem régiben meg-jelenvén, azt kérdé ő Felsége: „*Nó! mit akárnak a' Lengyelek?* — fel-akarják Felséges Uram, felelé, azt szedni, a' mit el-húllottanak.

Elegyes Tudósítások.

Mióltától fogva ezen hónapnak 18-dikán a' F. Tsászárnak Tábori lovai két izben, az azokhoz tartazó Lovászokkal edgyütt, Pestre, az ő Felsége több Tábori-készületeihez le-küldettenek vólna, az-ólta fokon kezdettének benne kételkedni, hogy val-lyon ő Felsége menyen-é Tseh-országba vagy nem; és azt kezdették némellyek hinni, hogy megint a' Magyar-orzági Nagy Táborhoz fogna menni. Ő Felsége mindenüvé el-fog menni; mind Tseh-ország-ba, mind a' Nagy Táborhoz 's még másuva-is, ha az Isten élteti 's egélséginek kedvez; de ott nem marad, hanem Bétsbe fog viszsza-jöni; mert a' Mi-nisztérium kérte, hogy a' maga egélségének 's szemé-lyén történhető szerentsétlenségének kedvezne. Egy Fejedelem feje a' Státusnak — fok tagok fügnek at-tól — méltó az ilyen főnek magára való vigyázat-tal lenni. — A' két izben Pestre le-indított Tsászári Tábori lovak száma 138, a' Lovászoké 62; de e-zek Pesten sem fognak nagyobb költséggel élni, mint Bétsben, ha szinte ő Felsége szüntelen a' Tá-bornál nem maradna-is; és most Bukovinába, majd Erdélybe útozván ő Felsége a' szélek meg-tekinté-sére — itt mindenütt kellene. — — Bétsben tsak ugyan az a' közönséges hir, hogy Feldm. *Lasci* a' maga szolgálatjáról le-mondván, itthon maradna; de még nem tökéletesen bizonyos.

Ő Felsége a' Komendáns-nélkül lévő Tseh-orzá-gi Várookban következendő Komendánfokot tett; Generálmajor *Szegez* első Komendánsá lett *Plesben* Feldmarsal Lájdinánti rangal. Második Komendáns-

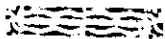

sá lett ugyan itt Gen. Máj. *Kolli*, ki a' *Kaprara* Sergénél Obester vala. — Therésia Várában első Komendánsnak tétetett Gen. Máj. *Stametz* Feldmarfal Lájdinánti rangal; második Obester *Láugen* Generál Májor rangal. Az *Olmítzi* másodiknak Komendáns Obester *Ravonáti* Ur *Königgrátzban* első Komendáns. — Tseh-országba máig-is mindennap költöztetik a' szörnyü nagy ágyukot; de ezek mind ürefsek nem lehet töllek félni.

Szeged: „ A' *Tisza* jege még keményen áll vala ezen hónapnak 15-dikén; de a' *Marosé* már ekkor minden-felé mozgásban vala, és a' maga környékében fekvő Helységekben nem kevés kárt okozta az Ar-viz. — Abban az időben, midőn *Zemlin*ben egy tolyás 10 's 12 krajtzáron vala, mi nálunk *Szegeden* 2 krajtzáron lehetett venni, mely mindek előtt rend-kivül való drágának tették. Már most 2 tolyást kapunk 1 krajtzáron, és minden más dolgok oltsódnak. — Tegnap 500 vágó Ökrököt hajtának ide, mellyek a' Tábor számára rendeltettek. — Ma pedig 2000 Török Vándorlók (Feleségestől, gyermekestől számlálván) szállittatának ide.

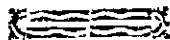
Zemlin 10. Febr. „ Tegnap előtt érkezék-meg ide egy *Belgrádból* szereztsésen meg-szökött *Rátzné* 2 gyermekével. A' Státus titkairól és a' hadi *Plánumokról* nem sok Tudósítást várhatunk tőle; de csak ugyan mint *Afzszony*, sokkal többet tud befzélleni, mint az innen által-szökött férfiak. Ez azt befzélli, hogy *Belgrádban* semmi nyavallya nem uralkodik, és hogy hazugság volna az a' hír, hogy

Bel.

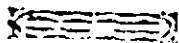

Belgrádban 6000 emberek hóltanak volna-meg. A' Belgrádi katonák számáról azt mondja, hogy nem sokkal volnaik 6000-nél többen; mivel nem régebben igen sokan ki-mentenek innen. Tavaly a' Bárából igen sok gabonát gyűjtettének vala ide; azért gabonájok elég van; de az egyéb Konyhabéli költségek nagyon szűk. 1 Oka liszt 3 Para (*) — 1 oka hús 20 para — 1 oka 'fir vagy vaj 100 para — 1 oka gyertya 2 piáster — azon szörnyű hidegekben 1 Izekér lát 5 — 6 's több forinton-is fizettek. — A' molteni Basát igen kegyetlennek mondja a' Keresztények eránt. Ha valamelyik Keresztény csak gyanúsá teszi-is magát, hogy ő a' Tsátszár részén lévökkel tart, annak mindenit el-vezzik és magát meg-olik; melyből a' következett, hogy már sok Keresztények a' *Mahumed'* Vallására állottanak; kik többnyire minnyájon örömeit meg-szökénének, ha Feleségeik és gyermekeikhez való szeretetektől nem tartóztatnának. Szánakozásra méltó (azt mondja) a' Görög Püspöknek állapotja, kinek ugyan már egynéhány jó alkalmatosságai lettenek volna a' Tsátszár határaiba szökni; de önként nem tselekedte; mivel az ő meg-szökéfe minden itt lévő Keresztényeknek vezedelmet okozhatna. — Az öreg *Abdi Bafa*, ki, mint Szervianak *Serdshierje*, Drinápolyba ment, hogy ott a' Népet össze-gyűjtse, el-vitte magával a' Görög Polgár-mestert, és a' Püspöknek-is szabad akarattjára hagyta, hogy vele el-

(*) Egy oka másfél font. 4 para 1 piáster, 1 piáster pedig nálunk 42 krajtzár.

mennyen; de ez a' többi Keresztényekre nézve Belgrádban maradott. Ennek az Afzszonynak a' Férje még tavaly által-szökött vala a' mi résziünkre, ennek pedig a' Keresztényekből lett Törökök szolgáltattanak útát az által-jövetelre. Ezen hónapnak 9-dikén némely ellenséges hajók nyugotják vala magokat a' Száván; de a' mi örizeten lévő Népünk tüzzel kezdvén köszönteni, Belgrádba megint vízfiz-térének. — Feldm. Lájd. Hertzeg *Hohenlohe*, az Erdélyi ujj fő Vezér, ezen hónapnak 9-dikén Szebenbe szerentsélen meg-érkezett. — Egy más Zemlini Tudósításból azt értjük, hogy egy *Bosferovtze* nevü-Török mező' Városnál 10-ezer Arnauták gyűltenek vólna olly szándékkal öszve, hogy mihelyt az idő és az alkalmatofság engedné a' Bánátba béűsének. — „Egynéhány napokkal ennek-előtte azt befzéllik vala itten, hogy a' Törökök Drezdiknél a' mi Szélső-vigyázatunkra ütven, mintegy 200 emberünket le-vágta vólna, de már most egy Febr. 6-dikán költ Tudósításból végire mentünk, hogy ezek tsak egynéhány Páfztorokat és mintegy 30 jűhokat vittenek-el magokkal; noha ennek alkalmatofságával a' lárma olly nagy vala, hogy a' *Gréfen Húfzárjainak* éjtzakának idején kelléték egynéhány mért-földeket sebessen útozni. — A' Horváth-orfzági Tábornak Parantsolatja vagyon ezen hónapnak 25-dikén a' maga Téli-szállásáról egész hadi-erővel ki-mozdúlni. — A' Székely Húfzárság már ezen hónapnak 10-dikén *Szengyörgynél* egy félelmet okozó kis-táborotskában vala öszve-gyűlve, a' Gyalogság pedig Brassó környékén, mellyet Obester S * * Urnak

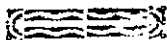

nak Bétsbe érkezett Leveléből tudunk. Ebből kitettik, hogy mi a' mi ellenségünket kézzen várjuk.

Az Obesilájdinánt Báró *Fukhájovits* Serge 4-ezer gyalogból, 200 lovasból és 100 köfal rontókból fog állani; melly vállagatott Népből álló Szabad-sereg már szinte tsatázó talpon áll, Kzen Seregnek Magyar' kék nadrága vagyon, fejér mejre-valója, Kávé szín Dalmánnya veres-hajtókával és veres szíjjal, mely igen helyyesen áll. Ezeknek fegyverek egy mangalléta, 2 piffoly és egy Török-kés az Övekben. — A' Serviai Szabad-seregnél lévő Húzároknak veres nadrágok, fejér-barány bőr prémekkel fekete-mentéjek és halál fő tzimmerrel lévő tsákó Süvegek vagyon.

Az Erdélyi Szélekből vett Tudósítások-szerint, már ezen hónapnak 9-dikén az Oláh-országban lévő ellenség szüntelen való mozgásban vala, és kétség-kivül ez okozta a' mi Székelyeinknek-is olly idején való mozdulásokat. Egy része az ellenség Táborának már 9-dikben öfzve-gyült vala a' Veres kapuhoz nem meszse *Pripordnál*; de a' mi Székelyeink-is itten jó süveg alatt állanak.

Bétsben a' múlt hétfön minden Tábori-készület meg-vala mozdúlva; 300 Tábori-szekereket szemlélünk vala 4 és 6 lovokkal mozgásban, mellyek közzül némellyeken viz-hordó bádag palatzkok valának s. t. — *Ujj-Palánkában* már ezen hónapnak 7-dikén a' hadi-nép mozduló lábön álla; de merre indúlnak senki sem tudja. — Sabátsot minden-féle élésbéli dolgokkal gazdagon meg-rakták. — Péterváradra 2 Kompánia föld-ásók (*Minir*) érkeztenek; kik

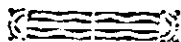

kik leg-ottan Zemlinbe mentenek ; melyből mindek Belgrádra teszik az első tzeit.

Rigából. Jan. 28-dikán olly hír érkezett, hogy a' Svédok az Oroszoknak *Vilmannstrand* nevű Városokra üttenek *Karéliában*, és hogy 500 Oroszokot elfogtanak volna. — Bétsben már minden nagy hadi Tisztek, kik a' Táborhoz tartazandók bortsütvettenek ő Felségétől — már indulnak 's indulandók. — Az ágyuzó Sergek' minden Tisztjei az ő Fejeknél Feldmarfal *G. Pellegrininél* öfzve valának gyölve, és a' magok parantsolatjokat el-vették. Némellyek azt erősitik, hogy az a' Puskapor, melyet ama nagy hirű Tanáts Ur *Born* talált-fel, melynek készítéséhez semmi Seletrom nem kívántatik, még-is sebesebb ereje vagyon, mind a' más tüzi-pornak, a' jövő tsatázásokban meg-fog próbáltatni.

Egy Orosz-országból jött Levél: „ A' mi Felső Tsázfárnénknak tellyes igyekezete az, hogy a' maga fell-tett szándékát tökéletességre vigye, és minden akadályokat, mellyek ötet ezen tzeljában gátolhatnak, akár mi után módon el-hárintson. Ugy láttatik, (szól a' tudósító) hogy mind a' Pruszussal, mind a' Svédokkal és Lengyelekkel egyedül magától kíván olly szövetségre lépni, hogy tsak egyedül a' Porta ellen kéntelenitessék a' R. Tsáffzárral edgyütt tsatázni. A' mi Sergeinknek a' Lengyel' szélekhez való közelittélek ezen tzeit kétségsbe nem hozhotják. Tsak az egy pénznek nem léte lehetne itten akadály; de már most ez-is el-hárintatni mondatik; mert egy F. Tsáffzári parantsolat

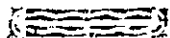
bo.

botsáttatott-ki, mely-szerint minden ezüst portékák az egész Birodalomból a' Tsászári Pénzverő házba vitetnek — sőt ezen parantsolat *Rigában* már el-is kezdődött tellyefedni.

Ujabb jegyzések.

Már a' parantsolat meg-téteztett Bétsben, hogy minden itten mulatózott approbb 's nagyobb hadi-Tisztek, kik a' Táborhoz tartóznak, a' héten minden Tábori-portékájokat útnak indítsák; a' jövő héten pedig magok-is el-múlhatatlanul induljanak; minthogy már minden Sergek talpon állanak: ezeknek nagyobb része már útnan-is vagon. — — Azt mondják, hogy meg-határozott dolog, hogy minek előtte Belgrádnak olíromához kezdenének, a' Bánátnban lévő Tábor, még egynéhány Sergekkel megerősítve a' Dunán keresztül Serviába költözik-által, hogy a' Belgrádi ón-efsöt öntő fellegek el-fzéleztésére jöhető Török segítségnek legyen — ki megmutassa az utat vizsza-felé — sőt ha lehet minden úttjokat ezeknek el-foghassák. — Azt hiszik a' meszfebb látó Politikusok, hogy mihelyt Bender *Romáuzoré* léfzen, Belgrádba pedig G. *Hadik* és *Laudon* a' két-fejü Sasot bé-repithetik, azonnal minden véres-tsatak meg-fognának szünni, és béketség lenne; mellyet a' Portának békestegegre való hajlandóságából hoznak-ki. — Eddig a' Konstantzinápolyi Posta egy meszfe kerülő útan mégyen vala; most pedig, hogy a' békesteget munkálódó Leveleket vivő *Kurirok* annál rövidebb úttal járhasanak, megingt az egyenes úton mennek és jönnek Belgrád-felé; a' Posta hasanlóképpen. — A' Tsászári fogoly Tisztekről

tekről Konstantinápolyban a' vasat le-szedték, és a' Porta minden Balfainak azt a' rendelésti tette, hogy ennekutánna a' Tsáizári hadi-foglyokat rab-szolgáknak el-ne adják; hanem azokat Konstantinápolyba küldjék. Ezek tsinállyák tsak a' békeféhez való reménységet; de azonban a' hadi-mozgások és készületek minden-felé, valamint nálunk és az Oroszoknál, ugy a' Portánál rendkívül valók.

Zemlinből írják, hogy a' Bezsániai vigyázó háznál, egy Kotsisnak vigyázatlansága miatt tűz támodván, 12 Tábori lovak meg sültenek légyen. — A' F. Tsáizár a' hadi-gazdaságot folytató hivatalt még 120 Tisztviselőkkel szaparította-meg azért, hogy ha ezek közzül némellyek meg-halnának, vagy megbetegednének, leg-ottan lenni más, és a' hivatal tsonkulást ne-szenvedne. — Fel-jött minden-felől a' Tudósítás a' fő Hadi-tanátshoz, hogy ezen hónapnak 8-dikán minden Sergek meg-musíráltattanak — és 10-dikben minden-felé sebes *Staféták* indittatának, hogy ezen hónapnak utolsó napján minden-felől a' Táborok és Sergek egyszer'smind meg-mozdúljanak. A' Téli-szállásból hát ekkor már mind öfzve-valának gyölve azok a' Sergek, mellyek egy mástól távul lobb's el-fzéledve fekülznek vala.

Most érkezik a' Tudósítás Berlinből, hogy a' Pruszszus a' maga eddig tett hadi-készületeit kifsebbíti — de miért? egy puska szó nélkül is meg-adták neki a' mit kért — még pedig ugy, hogy a' fontban már most egy *lótta* sem fog a' többinél könnyebb lenni. — Ezt a' Berlieni Levelek hirdetik; de Tseh-országba tegnap-is ágyuk indulának Bétsből — nó! már most mit ludjunk?